

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, 1S, GFIL
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Crèdits	2.4 presencials (60 hores) 3.6 no presencials (90 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 3, 1S, GFIL(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Andreu Josep Villalonga Vidal	17:00h	18:00h	Dilluns	23/09/2013	10/02/2014	BB21
andreu.villalonga@uib.es	15:00h	16:00h	Dilluns	03/02/2014	30/06/2014	BB21

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Estudis Anglesos	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Filosofia	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Grau d'Història	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Geografia	Optativa	Terçer curs	Grau
Grau d'Història de l'Art	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Llengua i Literatura Catalanes	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Llengua i Literatura Espanyoles	Formació bàsica	Primer curs	Grau

Contextualització

Aquesta assignatura presenta una introducció a la Cultura Visual, des de la perspectiva metodològica de la Història de l'Art, per tal de dur a terme una aproximació a l'anàlisi i comprensió de la funció i dels significats que les imatges han tingut al llarg de la història.

Tot plegat permetrà la recerca de signes i significats en les imatges i la seva reinterpretació dins el discurs històric, un fet clau envers el desenvolupament teòric i pràctic del grau en Història de l'Art. Així mateix, tenint en compte la importància que els referents i estímuls visuals tenen dins la nostra societat, i la realitat interdisciplinària de que fan gala les principals branques de coneixement que tenen en la Cultura Visual el seu camp d'estudi, aquesta matèria és necessària per a completar la formació de la resta de titulacions de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Requisits

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, 1S, GFIL
Guia docent	A
Idioma	Català

Competències

Específiques

1. 1. Conciència crítica de les coordenades de l'espai i el temps (diacronia i sincronia), i dels límits i interrelacions geogràfiques i culturals a la Història de l'Art.
2. 2. Coneixements bàsics de iconografia com a clau per a la interpretació de les imatges.

Genèriques

1. 1. Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants de l'àrea d'estudi, a fi d'emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic..
2. 2. Desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre posteriors estudis amb un alt grau d'autonomia..

Continguts

L'assignatura s'organitza en blocs temàtics que es divideixen en unitats Didàctiques

Continguts temàtics

1. PRINCIPIS BÀSICS DE LA CULTURA VISUAL
 - 1.1. Conceptes bàsics
 - 1.2. Corrents historiogràfics i metodologies per a l'estudi de les imatges
2. MITOLOGIA CLÀSSICA
 - 2.1. Fonts literàries
 - 2.2. El panteó Olímpic
 - 2.3. Els cicles heroics
3. L'ART CRISTIÀ
 - 3.1. Fonts canòniques i apòcrifes
 - 3.2. L'Antic Testament
 - 3.3. Iconografia crística
 - 3.4. Advocacions marianes
 - 3.5. Repertoris hagiogràfics
4. L'ART I LES LLETRES
 - 4.1. Emblemàtica i cultura simbòlica
 - 4.2. El diàleg entre l'Art i la Literatura
5. INDIVIDU I SOCIETAT
 - 5.3. Art i ideologia
 - 5.2. La iconografia del Poder
 - 5.3. Ús i funció del retrat

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, 1S, GFIL
Guia docent	A
Idioma	Català

Metodologia docent

El mètode de treball d'aquesta assignatura preveu diferents tipus d'agrupació i sistemes de treball, diferenciant les sessions presencials a l'aula d'aquelles sessions de treball no presencial.

Per facilitar i afavorir el treball no presencial i autònom de l'alumnat, l'assignatura es treballarà a través de Campus Extens, amb la utilització de la plataforma educativa. Mitjançant les eines telemàtiques de què disposam, es mantindran tutories electròniques a través del correu intern, es posaran a l'abast dels estudiants materials o recursos per facilitar la comprensió dels continguts (per exemple: articles, enllaços a documents, presentacions de l'assignatura, vídeos, altres materials multimèdia), dinamitzar la participació del grup, fomentar la col·laboració, i mantenir l'organització del treball a través del calendari i les notícies.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	El professor exposarà a classe els fonaments teòrics que articulen les diferents unitats didàctiques amb el suport de presentacions de powerpoint.
Classes pràctiques	pràctiques a l'aula	Grup mitjà (M)	Els alumnes desenvoluparan progressivament a l'aula les tasques encarregades pel professor amb el material que aquest els proporcionarà.
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Sessió a l'aula per a dur terme un examen escrit sobre la matèria explicada a les classes teòriques i treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà de preguntes breus i de lectura d'imatges.
Avaluació	Examen parcial	Grup gran (G)	Sessió a l'aula per a dur a terme un examen escrit sobre la matèria explicada a les classes teòriques i treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà de preguntes breus i de lectura d'imatges.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Preparació de la matèria	Estudi dels continguts de l'assignatura per a superar els exàmens, tant de la matèria teòrica explicada a classe com dels continguts treballat a les pràctiques.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, 1S, GFIL
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques	Classes magistrals	45	1.8	30
Classes pràctiques	pràctiques a l'aula	13	0.52	8.67
Avaluació	Examen final	1	0.04	0.67
Avaluació	Examen parcial	1	0.04	0.67
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom individual	Preparació de la matèria	90	3.6	60
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'assignatura serà avaluada a partir de dues proves:

- Examen parcial
- Examen final

Aprovaran l'assignatura aquells alumnes que tinguin un 5 o més de cada una de les activitats avaluatives.

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Sessió a l'aula per a dur terme un examen escrit sobre la matèria explicada a les classes teòriques i treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà de preguntes breus i de lectura d'imatges.
Criteris d'avaluació	L'examen constarà de preguntes breus que s'hauran de respondre en un temps i extensió limitat. Puntuació: 5 Aquest examen serà recuperable al setembre.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Examen parcial

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Sessió a l'aula per a dur a terme un examen escrit sobre la matèria explicada a les classes teòriques i treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà de preguntes breus i de lectura d'imatges.
Criteris d'avaluació	L'examen constarà de preguntes breus que s'hauran de respondre en un temps i extensió limitat. Puntuació: 5

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20250 - Cultura Visual. Temes i Símbols en la Història de l'Art
Grup	Grup 3, 1S, GFIL
Guia docent	A
Idioma	Català

Aquest examen serà recuperable al setembre.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

CASTIÑEIRAS GONZÁLEZ, M. A., *Introducción al método iconográfico*, Ariel, Barcelona 1998 GARCÍA MAHÍQUES, R., *Iconografía e Iconología. La Historia del Arte como Historia Cultural*, Encuentro, Madrid 2008. GARCÍA MAHÍQUES, R., *Iconografía e Iconología. Cuestiones de Método*, Encuentro, Madrid 2009. STURKEN, M.; CARTWRIGHT, L., *Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture*, Oxford University Press, 2009. WALKER, J./ CHAPLIN, S., *Una introducción a la Cultura Visual*, Octaedro, Madrid 2002.

Bibliografia complementària

AGHION, I./BARBILLON, C./LISSARRAGUE, F., *Guía iconográfica de héroes y dioses de la antigüedad*, Alianza, Madrid 2008. BURKE, P., *¿Qué es la historia cultural?*, Paidós, Barcelona 2006 BURKE, P., *Visto y no visto. El uso de la imagen como documento histórico*, Crítica, Barcelona 2001 CARMONA MUELA, J., *Iconografía clásica: guía básica para estudiantes*, Akal, Madrid 2002. CARMONA MUELA, J., *Iconografía cristiana: guía básica para estudiantes*, Akal, Madrid 1998. DUCHET-SUCHAUX, G./ PASTOUREAU, M., *Guía iconográfica de la Biblia y los Santos*, Alianza, Madrid 2009. ESTEBAN LORENTE, J. F., *Tratado de iconografía*, Istmo, Madrid 1990 FALOMIR, M., (ed.), *El retrato del Renacimiento*, Madrid, 2008. GOMBRICH, E. H., *A la recerca de la història cultural*, L'Estel, València 1974 GOMBRICH, E. H., "Introducción: Objetivos y límites de la iconología", en *Imágenes simbólicas. Estudios sobre el arte del Renacimiento*, Alianza, Madrid 1983, pp. 1-22 GUASCH, A.M., 'Un estado de la cuestión', en *Estudios Visuales*, nº 1, diciembre 2003, pp 8-16. MARTÍNEZ DE LA TORRE, C. Et Al., *Mitología clásica e iconografía cristiana*, Editorial Universitaria Ramon Areces, Madrid 2010. MIRZOEFF, N., *Una introducción a la cultura visual*, Paidós, Barcelona 2003 MITCHELL, W.J.T., 'Mostrando el ver: una crítica de la cultura visual', en *Estudios Visuales*, nº 1, diciembre 2003, pp 17-40. MORALEJO ÁLVAREZ, S., *Formas elocuentes : reflexiones sobre la teoría de la representación*, Akal, Madrid 2004 MOXLEY, K., 'La nostalgia de lo real. La problemática relación de la Historia del Arte con los estudios visuales', en *Estudios Visuales*, nº 1, diciembre 2003, pp 41-59. PANOFSKY, E., *El significado de las artes visuales*, Alianza, Madrid 1980. PANOFSKY, E., *Estudios sobre iconología*, Alianza, Madrid 1989. PELLEGRINO, F.; POLETTI, F., *Episodios y personajes de la literatura*, Electa, Barcelona, 2004. RAPELLI, P., *Grandes dinastías y símbolos del poder*, Electa, Barcelona, 2005. REAU, L., *Iconografía del Arte cristiano (5 vol.)*, Ediciones del Serbal, Madrid 1998. SHINER, L., *La invención del arte. Una historia cultural*, Paidós, Barcelona 2004. SOLER DEL CAMPO, A., (ed.), *El arte del poder. La Real Armeria i el retrato de corte*, Madrid, 2010.

Altres recursos

Aquesta assignatura disposa d'una aula virtual, a Campus Extens. En aquesta plataforma educativa es posa a l'abast dels estudiants materials o recursos per facilitar la comprensió dels continguts (per exemple: articles, enllaços a documents, presentacions de l'assignatura, vídeos, altres materials multimèdia), i tota la informació necessària per al desenvolupament i organització de les pràctiques.

